

)]Připomínky do zápisu u projednávaného bodu Metodika pro poskytovatele na rok 2024

Materiál metodika:

Strana 21 – Financování ze strany obcí

V případě, že obce nebudou akceptovat spolufinancování sociální služby na částečné krytí kapacity dané sociální služby působící v místě poskytování, je přípustné nedodržet 100 % kapacity v ZSLK (viz

Pověření SGEI č. II odst. 6) bez dopadu na vrácení finančních prostředků kraje z prostředků MPSV (daný poskytovatel pak o toto procentní snížení – max. 10 %, může snížit dostupnost služby, tj. 90 % objednané kapacity ze strany kraje).

Co v případě, že financování nebude dostatečné ze strany MPSV nebo Kraje? Co v případě pozdního dofinancování v druhém pololetí roku? Lze také snížit objednanou kapacitu? Jak přesně snížení kapacity (lůžkové i úvazkové) bude probíhat?

1) Co v případě, že financování nebude dostatečné ze strany MPSV nebo Kraje?

Odpověď: V roce 2024 je stav oproti roku 2023 z pohledu dotace MPSV stejný jako v roce 2023, tj. při nedodržení kapacity ZSLK 2024 je nutné vrátit finanční prostředky s ohledem na nedodržení kapacity. Nedodržení kapacity je možné pouze o oněch 10 %. Postup ukázaný na obcích bude promítnut až do Metodiky pro rok 2025. Nyní to již s ohledem na vypsání DŘ a schválené procesy k financování není možné. Pro rok 2025 bude OSV – odd. rozvoje a financování, orgánům kraje navrhnout nákup kapacit do ZSLK ve formátu „**složené kapacity přímého výkonu**“ – viz metodické materiály IMOSH LK. PO zavedení tohoto způsobu financování nebude předmětem financování „úvazek a lůžko“ ale **Garantovaná složená kapacita přímého výkonu** – viz Metodika 2024 str. 6 - vysvětlení pojmů „Garantovaná složená kapacita přímého výkonu (bude použito v ZSLK od 2025)

Garantovaná složená kapacita přímého výkonu (nebo někdy jen výkonová kapacita, či kapacita přímého výkonu) je funkčně stanovená kapacita poskytované registrované sociální služby, obsahující **vždy dva parametry**, z nichž jeden je **počet osob/uživatelů nebo okamžitý počet osob/uživatelů**. Druhým parametrem je **údaj udávaný v hodinách za časový interval (např. den/týden)**. Pokud je jeden parametr naplněn, kapacita se považuje za vyčerpanou a dochází k odmítnutí žadatelů a také odmítnutí navýšení služeb stávajícím klientům z důvodu naplnění kapacity.

2) Co v případě pozdního dofinancování v druhém pololetí roku?

Odpověď: MPSV v současné době nedeklaruje „dofinancování“. Financování ze strany obcí by mělo proběhnout do poloviny roku.

Pro tvorbu nové sítě pro rok 2025 bude klíčové podání Průběžné zprávy (7/24). Součástí tohoto sběru bude „Sebehodnotící dotazník“ a informace o spolufinancování služeb ze strany obcí viz materiál Zastupitelstva Libereckého kraje schválený dne 27. 6. 2023 (uveden v Metodice 2024 na str. 7). Pokud spoluúčast ze strany obcí nebude, bude OSV navrhnout snížení kapacity konkrétního poskytovatele v konkrétním území. Nelze splnit úkol optimalizace sítě bez zajištění dostatečných zdrojů a s vědomím, že některé území (ORP) financuje dostatečně a jiné nikoliv.

Jedním z předpokládaných výsledků zefektivnění základní sítě v Libereckém kraje je i naše snaha o to, aby byl tok financí kontinuální, předvídatelný a pokrýval smluvené výkony v čase, kdy jsou realizovány. V případě kolísání finančních zdrojů budeme usilovat o individuální řešení každé situace. Dopadem snížení finančních prostředků může být tedy nejen snížení kapacity ale i snížení požadované kvality, kterou budete dokládat ve formě Garantované nabídky služeb. Podrobnější způsoby a pravidla řešení budou součástí dalších metodických materiálů sítě, které se zpracovávají nebo zpracovávají budou, aby mohla být použita od roku 2025. O vzniku materiálu budeme sociální služby nadále průběžně informovat. Současně uvádíme, že jsme v kontaktu s MPSV, tj. komunikujeme zaváděné kroky.

Strana 10, 11 - Přímá práce

Vysvětlení v Metodice je nedostatečné, umožňující více výkladů. Ve vysvětlení pojmů chybí rozlišení pojmů „přímá práce“ a „kapacita přímého výkonu“. Spadá „zajištění dostupnosti služby“ do přímé práce. Např. kam je započítána noční směna v době skutečného nočního klidu (uživatelé reálně spí)? Spadá do „Podílu přímé práce ve vztahu k ostatním činnostem pracovníka vykonávajícího odbornou činnost je stanovena na 80 %, tj. 80 % fondu pracovní doby musí být využito pro přímou práci s uživateli“? Ideální na pochopení by byl koláčový graf s vymezením segmentů jednotlivých činností a s popisem toho, co je rozuměno 100%.

Odpověď:

Termín „Přímá práce“ je popsána v Metodice na str. 10 a 11.

Rozdíl mezi Metodikou 2023 a 2024 je ve zpřesnění pojmů, a o takto:

2023:

80 % fondu pracovní doby (FPD) =

- 1) **přímá práce s klientem** (sociální práce za fyzické přítomnosti klienta – face to face)
- 2) **práce ve prospěch klienta** (sociální práce konaná ve prospěch klienta, např. vedení klientské dokumentace, klientská supervize, případová práce, konzultace s odborníkem, cesta ke klientovi a zpět; v případě cesty k více uživatelům sociální služby se celkový čas rozpočítává mezi uživatele)

- ve vztahu ke Smlouvě (o poskytnutí dotace / příspěvku zřizovatele) se do termínu přímá práce (i ve vztahu k výkaznictví) dále zahrnuje:

- 3) **poradenství**
- 4) **zbývající čas přímé práce, kdy je pracovník služby k dispozici** (čas, který patří do přímé práce, čas, kdy pracovník „čeká“ na klienta)

2024:

- 1) **přímá práce s klientem** (sociální práce za fyzické přítomnosti klienta – face to face včetně jednání se žadatelem o sociální službu)
- 2) **práce ve prospěch klienta** (sociální práce konaná ve prospěch klienta, např. vedení klientské dokumentace, sdílení informací a společné řešení případu konkrétního klienta, klientská supervize, případová práce, konzultace s odborníkem, cesta ke

klientovi a zpět; v případě cesty k více uživatelům sociální služby se celkový čas rozpočítává mezi uživatele)

3) **poradenství (základní sociální poradenství viz § 3 Vyhlášky 505/2006)**

Zajištění dostupnosti služby (nepatří do přímé práce s klientem včetně práce ve prospěch klienta) = zbývající čas, kdy je pracovník služby k dispozici pro klienta v rámci deklarované kapacity přímého výkonu.

U bodu 4 (metodika 2023) došlo k výkladové úpravě, kdy „zbývající čas přímé práce, kdy je pracovník služby k dispozici“ není započítáván do „přímé práce“ ale nově jako „dostupnost služby“. Tento čas je ve vztahu k FPD stále započítáván do 80 % FPD. Viz Metodika 2024 rámeček na str. 10

„Poskytovatel sociální služby je povinen dodržet minimální podíl rozsahu přímé práce ve vztahu k jiným činnostem poskytovatele služby v případě každého jednotlivého pracovníka vykonávajícího odbornou činnost. Podíl přímé práce ve vztahu k ostatním činnostem pracovníka vykonávajícího odbornou činnost je stanovena na 80 %, tj. 80 % fondu pracovní doby musí být využito pro přímou práci s uživateli a zajištění dostupnosti (viz vysvětlení přímé práce pod rámečkem).“

Strana 11 – Evidence skupinové práce

Termínem „Skupinová práce“ se rozumí: práce se skupinou uživatelů služby v souladu s posláním dané sociální služby (**lze vykazovat přímou práci pouze na počet přítomných pracovníků**, zajišťujících skupinovou akci; ve vztahu k výkaznictví se čas strávený sociální prací nenačítá podle počtu účastníků

ale dle počtu pracovníků v přímé péči podílejících se na skupinové práci) - např. pokud je skupinová aktivita realizována jedním pracovníkem a trvá jednu hodinu, pak je spotřebovaná kapacita přímého výkonu 1 hodina. Čas vykazovaný jednomu klientovi se dělí počtem přítomných klientů, tzn. při účasti např. 6 klientů je v klientské dokumentaci vedena podpora v počtu 10 minut u jednoho klienta.

V klientské dokumentaci nelze krátit podporu poskytnutou uživateli, pokud byl na hodinovém (i když) skupinovém programu.

Odpověď:

Vykázání času pracovníka ve vztahu k FPD musí být děleno. Nelze vykazovat (na uvedeném příkladu) 1 hodinu 6x ale naopak hodinu rozdělit spravedlivě mezi počet přítomných klientů. Zápis v klientské dokumentaci pak odpovídá skutečně vykonané činnosti (nikdo nepopírá přínos skupinové práce pro jednotlivce). Platí ale, že pracovník neposkytl „koncentrovanou“ čistou hodinu sociální práce jednomu klientovi (bylo jich tam 6). Příklad u služby placené – není možné při skupinové práci načítat hodinu péče jednomu klientovi, pokud se o péči 1 pracovníka dělil s dalšími přítomnými klienty. **Poskytovatel by účtoval 6x hodinovou sazbu místo 1 hodiny FPD pracovníka.**

Je nutné rozlišovat účel záznamu do klientské dokumentace a **vykazování spotřebované deklarované složené kapacity přímého výkonu**. V případě skupinové aktivity je zcela na místě do záznamu v klientské dokumentaci uvést, že se klient účastnil např. 24.11. 2023

skupinové aktivity, vedené 1 jedním pracovníkem, která probíhala od 14 do 15 hodin. Ze záznamu je zřejmé, že se s klientem ve skupině (nikoli individuálně pracovalo 1 hodinu), což je údaj o délce, časování a formátu této práce. V IP klienta by měl pak být samozřejmě doložitelný i související cíl a s ním spojené potřeby řešící jeho NSS, které jsou realizací aktivity sledovány, tedy její účel. Tento záznam nám také odpoví na otázku, jaká byla čerpána okamžitá kapacita poskytovatele uváděná v osobách u skupinové práce.

Materiál indikátory:

Indikátory str. 3 (též strana metodiky 13 a 30)

Nezajištěné základní činnosti u stávajících klientů i u žadatelů o sociální službu (sběr poprvé v červenci 2025 za první polovinu rok 2025). **Poskytovatelé různých druhů sociálních služeb nebudou umět časově specifikovat nezajištěné potřeby zájemce nebo uživatele, pokud tyto potřeby nespádají do základních činností jimi poskytovaných služeb.**

Na sledování tohoto indikátoru vznikne samostatná související metodika a pravidla, která upřesní, jakým způsobem mají vypadat postupy a výstupy plnění tohoto indikátoru. Tabulka reportu potřeb, tak jak byla představena v rámci skupinových setkání v územích, obsahuje dva listy. První list je věnován zajištěným potřebám, tedy potřebám, řešeným konkrétním poskytovatelem u klienta nebo jako souhrn za celou službu. V tomto listu si například každý poskytovatel v rozsahu základních činností a úkonů jeho Garantované nabídky služeb označí (například barevně) všechny nabízené / vykonávané činnosti (dle daného druhu sociální služby). Označená pole pak opatří informacemi o kapacitě u příslušných položek, které poskytuje. V druhém listu (nezajištěné potřeby) označí taktéž položky svého druhu služby a pokud zjistí v rámci vyjednání (u žadatele) nebo aktualizace (u stávajícího klienta) vyšší kapacitní oprávněný požadavek na službu, než je schopen poskytnout, uvede toto do této tabulky jako nezajištěnou potřebu, která bude vždy znamenat, že u jím poskytovaných služeb je kapacita nedostačující (což způsobuje zpomalení nebo neřešení NSS). V případě, že poskytovatel zjistí u žadatele nebo klienta oprávněné potřeby nespádající do jím nabízených služeb a současně nemůže žadatele nebo klienta v rámci základního sociálního poradenství odkázat na jiné zdroje řešení (jiné sociální služby dostupné v území), převede tyto oprávněné zjištěné potřeby na základní činnosti a úkony uvedené v tomto listu nezajištěných potřeb a jednotlivé potřeby kapacitně je ohodnotí. **Předpokládá se, že každý jednající sociální pracovník (nebo sociální pracovník na obci) musí být schopen na základě vedení jednání, komunikace s žadatelem / klientem a při zjišťování NSS stanovit potřeby a časově ohodnotit jejich naplnění pracovníky nebo dalšími podpůrci.**

Zjištěné oprávněné potřeby, které nejdou svým obsahem přiřadit k některé z položek (základní činnosti a úkony) v tabulce, nespádají zřejmě do sociálních služeb a jejich řešení by mělo být řešeno zdroji mimo základní síť sociálních služeb Libereckého kraje.